

శాస్త్రమంతులు పరిశీలనలు విషయాల ప్రశ్నలకు నమః

శ్రీమద్బ్రహ్మమాయణి : అయోధ్యాకారం : భీష్మపుణి

శ్రీశేఖర్తు నామ సంవత్సరం, దశాంగియణి,
శరత్ బుతువు, కార్ణికమాసం

- 179 -

మళ్ళీ పాండులు - ఆనురాధ

14.11.2023 మంగళవారము

శ్రీ గురు భైష్మేంద్రుడు

గురుప్రహోదై గురుర్యిష్టః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్మాత్పరంబహృ, తప్యై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివసి భైష్మేంద్రుడు

శ్రీవేంకటాదినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్మస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అంగ పీఠిల్సః

శ్రీమదాదివరాహజ్ఞేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహోండనాయకస్య,
శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్మామినస్యన్నిథౌ, హనుమత సీతాలక్ష్మీణి,
భరతశత్రుఫుస్య, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహృణః, పరిపూర్ణానుగ్రేహణ, అస్మిన్ భువనే ,
సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృష్ణవైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు,
విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యశ్వర్య,
సద్యధీణ్యాది, సర్వపుభఫలప్రాప్త్యర్థం, ధర్మాచరణాద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం,
ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం, దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్యర్థం, సన్మానస్య
పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్యల్కి
రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి, శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్పరం, సప్తదశస్సర్గ, శ్లోక పారాయణం,
తథా, శ్రీధన్యంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ విల్మీకి పూర్ణిని

- కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వన్నే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ అంజనేయ పూర్ణిని

- మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేష్టియం బుద్ధిమతాం వరిష్టమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ తిముఖ పూర్ణిని

- వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్య రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ తిముఖ పూర్ణిని

- అయోధ్యాభేతు గుర్వార్థే త్యక్త్యారాజ్యం గిరోవసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీతిముఖంప్రపంచమైనిమః

॥ శ్రీరిష్టంబు పీఠాంశుః ॥

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే సత్కరశస్తర్భః
స రాజకులమాసాద్య మేఘసంఫోషమైష్టుభైః ।
ప్రాసాదశ్రుంగైర్యవిధైః కైలాసశిఖరోషమైః ॥ || 17.17 ||

ఆవారయద్విర్గగనం విమానైరివ పాణ్ణరైః ।
వర్ధమానగృహైశ్చాపి రత్నజాలపరిష్టుతైః ॥ || 17.18 ||

తత్ పృథివ్యాం గృహవరం మహేంద్రభవనోషమ్ ।
రాజపుత్రః పితుర్వేశ్వై ప్రవివేశ శ్రీయ జ్వలన్ ॥ || 17.19 ||

స కష్ట్యా ధన్యభిర్మాప్తాః తిప్రోతుతిక్రమ్య వాజిభిః ।
పదాతిరపరే కష్ట్యే ద్వే జగామ నరోత్తమః ॥ || 17.20 ||

స సర్వాస్మమతిక్రమ్య కష్ట్యా దశరథాత్మజః ।
సన్నివర్త్య జనం సర్వం శుద్ధాశ్తం పునరభ్యగాత్ ॥ || 17.21 ||

తతః ప్రవిష్టే పితురవైకం తదా, జనస్య సర్వో ముదితో నృపాత్మజే ।
ప్రతీక్షతే తస్య పునర్వినిర్దమం, యథోదయం చంద్రమసస్వరిత్వతః ॥ 17.22 ॥

ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే సత్కరశస్తర్భః
"ఫులశ్శుతిః" ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాత్రకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్ధిః ఆఖ్యానమోజస్మిరమృద్ధికామైః ॥

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే అష్టాదశస్తర్భః
స దదర్శసనే రామః నిషణాం పితరం పుఛే ।
కైకేయాసహితం దీనం ముఖేన పరిషుష్యతా ॥ || 18.1 ||

స పితుశ్శరణో పూర్వమ్ అభివాద్య వినీతవత్ ।
తతో వవందే చరణో కైకేయాస్మసమాహితః ॥ || 18.2 ||

రామేత్యక్ష్యా చ వచనం బాష్పపర్యకులేక్షణః ।
శశాక నృపతిర్దినః నేడ్మితుం నాభిభాషితమ్ ॥ || 18.3 ||

తదపూర్వం నరపతేః దృష్ట్య రూపం భయావహమ్ ।
రామోఽపి భయమాపన్మః సదా స్మృష్టివ పన్నగమ్॥

॥ 18.4 ॥

ఇంద్రియైరప్రహృష్టైష్టం శోకసన్తాపకర్మితమ్ ।
నిశ్చసన్తం మహారాజం వ్యధితాకులచేతసమ్॥

॥ 18.5 ॥

ఊర్మిమాలినమక్షోభ్యం క్షుభ్యస్తమివ సాగరమ్ ।
ఉపఘ్నతమివాదిత్యమ్ ఉక్కాన్మతమ్యషిం యథా॥

॥ 18.6 ॥

అచిన్యకల్పం హి పితుః తం శోకముపథారయన్ ।
బభూవ సంరభుతరః సముద్ర ఇవ పర్వతి ॥

॥ 18.7 ॥

చిన్తయామాస చ తదా రామః పిత్రహితే రతః ।
కిం స్విదదైవ నృపతిః న మాం ప్రత్యభిన్నతి ॥

॥ 18.8 ॥

అన్యదా మాం పితా దృష్ట్య కుపితోఽపి ప్రసీదతి ।
తస్య మామద్య సంప్రేష్య కిమాయాసః ప్రవర్తతే॥

॥ 18.9 ॥

స దీన ఇవ శోకార్తః విషణ్ణువదనచ్యతిః ।
కైకేయామభివాదైవ రామో వచనమబ్రవీత్ ॥

॥ 18.10 ॥

కచ్చిన్మయా నాపరాఢమ్ అజ్ఞానాద్యేన మే పితా ।
కుపితస్తన్నమాచష్య త్వం చైవైనం ప్రసాదయ ॥

॥ 18.11 ॥

అప్రసన్నమనాః కిం ను సదా మాం ప్రతి వత్సలః ।
వివర్ణవదనో దీనః న హి మామభిభాషతే ॥

॥ 18.12 ॥

శారీరో మానసో వాఽపి కచ్చిదేనం న బాధతే ।
సన్తాపో వాఽభితాపో వా దుర్లభం హి సదా సుఖమ్॥

॥ 18.13 ॥

“ఫులశ్చుతిః”

అయుష్యమారోగ్యకరం యశ్శయం సౌభ్రాత్రకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్మిరమ్యద్ధికాష్టిః ॥

అభ్య శీష్టులి శ్మీద్వీపు

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణు నారాయణామృత |
రోగానే నాశయశేషాన్, ఆశు ధన్యవ్యాహరే || 1 ||

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం |
స్వభక్తేభ్యో మగ్నహృదానం, వందే ధన్యవ్యాహరిం హరిమ్ || 2 ||

ధన్యవ్యాహరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పతన్తి యే |
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్తి తే చిరమ్ || 3 ||

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్యంతరయే, అమృతకలశహస్రాయ, వజ్రజలోకహస్రాయ,
సర్వమయనినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణువే స్వాహ | ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్రాయ ధీమహి | తన్నో ధన్యవ్యాహరిః ప్రచోదయాత్ |



అభ్య స్వామ్పూర్ణార్థీని

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణాయుతాం వాగ్మిభూతిం చ సౌమ్యః |
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్గః,
దీర్ఘాయుష్మైంహికేయః, విపులతరయః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ||
అరిష్టాని ప్రణాశ్యమ్త దురితాని భయాని చ |
శాంతిరస్త శుభం మేస్త గ్రహః కుర్వమ్త మంగళమ్ ||



అభ్య శ్మీద్వీపుర్ణార్థీని : యద్జరపదభ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భువేత్ |
తత్పుర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ||

అభ్య భూమిత్యమ్రూణాపు : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్యా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్యుభావాత్ |
కరోమి యద్యత్పకలం పరష్మి,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ||



అభ్య పుండ్రకమ్ : శ్రియః కాన్తాయ కణ్ణాణానిధయే నిధయేత్రథినామ్ |
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ||

* * *